

GEO - PROFIL

Dr inż. hab. Marek Spyphalski

61-606 Poznań, ul. Grochmalickiego 28/2

33
3102

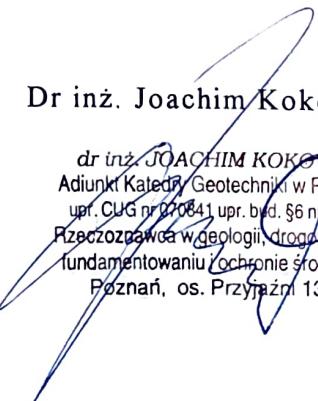
**CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW GRUNTOWO-WODNYCH TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM
ROZBUDOWY I MODERNIZACJI OCZYSZCZALNI
ŚCIEKÓW W MIEJSCOWOŚCI
KUŚLIN**

Autorzy opracowania:

Dr. inż. hab. Marek Spyphalski

GEO - PROFIL
Marek Spyphalski
ul. Grochmalickiego 28/2
61-606 Poznań
tel. 021-82-21
REGON 031145520 NIP 972-042-65-65

Dr inż. Joachim Kokowski

dr inż. JOACHIM KOKOWSKI
Adiunkt Katedry Geotechniki w Poznaniu
upr. CUG nr 020841 upr. bld. §6 nr 194/75
Rzecznikowa w geologii, drogownictwie,
fundamentowaniu i ochronie środowiska
Poznań, os. Przyjaźni 13A/3

POZNAŃ 2002

33 2

CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW GRUNTOWO-WODNYCH TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM ROZBUDOWY I MODRENIZACJI OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W MIEJSCOWOŚCI KUŚLIN

1. WSTĘP

Badania gruntu przedstawione w niniejszym opracowaniu wykonano w Zakładzie Projektowo-Badawczym GEO-PROFIL na zlecenie Przedsiębiorstwa Projektowo – Usługowego POZPROJEKT z siedzibą w Poznaniu, ul. Zielona 8. Celem badań było rozpoznanie warunków gruntowo-wodnych terenu objętego projektem rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Kuślinie.

2. ZAKRES PRAC BADAWCZYCH

2.1. Badania terenowe

Badania terenowe objęły wykonanie 4 wierceń o głębokości 5 – 8 m (łącznie 23 mb) na obszarze projektowanej oczyszczalni ścieków. Ilość i głębokość wierceń, oraz ich lokalizację określił projektant. Lokalizację wierceń przedstawiono na mapie lokalizacji punktów badań (załącznik nr 1). W trakcie badań terenowych określono rodzaj gruntów występujących w profilu na podstawie prób pobieranych z każdego marszu świdra. Ponadto określono konsystencję gruntów spoistych i zagęszczenie gruntów

niespoistych, oraz pobrano próby do analiz laboratoryjnych. W każdym otworze określono położenie zwierciadła wody gruntowej.

2.2 Badania laboratoryjne

Badania laboratoryjne wykonano zgodnie z wymogami normy PN-/88B-04481, na próbkach gruntu pobranych w badaniach polowych. W badaniach laboratoryjnych oznaczono:

- wilgotność naturalną gruntu
- uziarnienie gruntu (metodą areometryczną w gruntach spoistych i metodą sitową w gruntach sypkich)
- gęstość gruntu – metodą pierścieniową

Własności mechaniczne i moduły ścisliwości określono z zależności koreacyjnych pomiędzy tymi własnościami a ustalonymi wcześniej wiodącymi parametrami fizycznymi badanych gruntów.

3. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA GEOMORFOLOGICZNA TERENU BADAŃ

Badany teren ten leży w zachodniej części Pojezierza Poznańskiego (Kondracki 1978) w promieniu około 45 km na zachód od Poznania i około 15 km na zachód od Buku. Miasto Buk znajduje się na wysoczyźnie morenowej w zasięgu strefy marginalnej zlodowacenia bałtyckiego, która ciągnie się od zachodu przez miejscowości Lewice, Pniewy do Dusznik i dalej na południowy-wschód do Buku. Miejscowość Kuślin znajduje się względnie blisko przebiegu tej strefy, lecz już poza zasięgiem bezpośredniego jej oddziaływania. Kuślin znajduje się już w zasięgu oddziaływania odnogi obniżenia Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej, na obszarze równinnej moreny dennej. Omówione powyżej warunki fizjograficzne wskazują iż, obok typowych dla moreny dennej osadów zwałowych pojawiać się tu mogą przemyte osady wytopiskowe. Ponadto można spodziewać się tutaj występowania dużego zróżnicowania osadów morenowych.

4. WYNIKI BADAŃ

4.1 Warunki gruntowe

Warunki gruntowe badanego terenu wykazują dużą zmienność przestrzenną. Zmienność ta wyraża się najczęściej zmianami miąższości naprzemiennych warstw piasku i gliny. W otworach nawiercono warstwy i soczewki piasku, w których okresowo występuje napięte zwierciadło wody gruntowej. Osady zlodowacenia bałtyckiego występują tu w warstwie przypowierzchniowej o miąższości około 5 m. Osady te wytworzone są z glin zwałowych (gliny piasszczyste) i osadów wytopiskowych, wśród których występują gliny pylaste, pyły, hy pylaste oraz piaski o różnej granulacji.

Poniżej głębokości 5 m występują nieprzepuszczalne gliny szare zlodowacenia środkowopolskiego.

4.2 Warunki wodne

Stosunkowo płytkie występowanie nieprzepuszczalnych glin szarych zlodowacenia środkowopolskiego wymusza płytkie położenie zwierciadła wód gruntowych.

Charakterystyka położenia zwierciadła wody gruntowej:

Nr Otworu	Głębokość Otworu [m]	Rzędna terenu [m npm]	Głębokość zwg [m]	Rzędna zwg [m npm]
1	5,0	87,42	1,70	85,72
2	8,0	87,35	1,80	85,55
3	5,0	87,25	1,30	85,95
4	5,0	87,43	1,50	85,93

Ze względu na duży obszar alimentacji a także na położenieoczyszczalni ścieków w obniżeniu terenowym, można przypuszczać, że zwierciadło wód gruntowych może tu wykazywać dość duże sezonowe

wahania (do około 0,5 m ppt.). Wahania te jednak mogą być silnie maskowane przez obecność nieprzepuszczalnej warstwy ilów płyastycznych w otworach 1 i 2 a także warstw glin płyastycznych i glin piaszczystych występujących w warstwie przypowierzchniowej we wszystkich badanych otworach. Obecność wspomnianych warstw w budowie profilowej badanego terenu powoduje wystepowanie napiętego zwierciadła wody gruntowej.

4.3 Warunki geotechniczne

W badanych otworach można wyodrębnić dwa pakietы geotechniczne:

- Pakiet I – fluwioglacialne grunty niespoiste** – obejmujący całość gruntów piaszczystych wykazanych w załączonych profilach geologicznych
 - pakiet Ia – piaski drobne w stanie średniozagęszczonym ($I_D = 0,45$)
 - pakiet Ib - piaski średnie w stanie średniozagęszczonym ($I_D = 0,55$)
- Pakiet II – grunty morenowe spoiste** – obejmujący całość glin wykazanych w profilach geotechnicznych /zarówno „brażowe” gliny zlodowacenia bałtyckiego jak i stropową warstwę glin „szarych” zlodowacenia środkowopolskiego/
 - pakiet IIa - gliny piaszczyste i płyaste w stanie płyastycznym $I_L = 0,45$
 - pakiet IIb - gliny piaszczyste w stanie płyastycznym na twardej plastyczny $I_L = 0,28$
- Pakiet III – grunty zastoiskowe** – obejmujący całość glin płyastycznych i ilów płyastycznych
 - pakiet IIIa - gliny płyaste warstwowane pyłem w stanie płyastycznym $I_L = 0,28$
 - pakiet IIIb - ily płyaste warstwowane pyłem w stanie płyastycznym na twardoplastyczny $I_L = 0,25$

5. WNIOSKI

1. Na terenie oczyszczalni ścieków objętej projektem rozbudowy i modernizacji nawiącono grunty mineralne spoiste i niespoiste o parametrach umożliwiających bezpośrednie posadowienie projektowanej oczyszczalni ścieków i obiektów towarzyszących. Nie należy jednak projektować posadowienia fundamentów bezpośrednio na warstwie itów pylastycznych.

2. Warunki geotechniczne nawierconych gruntów można uogólnić do podanych poniżej pakietów gruntu:

Pakiet I – fluwioglacjalne grunty niespoiste - obejmujący całosć gruntów piaszczystych wykazanych w załączonych profilach geologicznych

- pakiet Ia – piaski drobne w stanie średniozagęszczonym ($I_D = 0,45$)

$$\phi = 30^{\circ}30', \quad E_o = 42\ 000 \text{ kPa}$$

$$W_n = 23 \% \quad \rho_s = 2,65 \text{ g/cm}^3 \quad \rho = 1,90 \text{ g/cm}^3 \quad \rho_d = 1,55 \text{ g/cm}^3$$
- pakiet Ib - piaski średnie w stanie średniozagęszczonym ($I_D = 0,55$)

$$\phi = 33^{\circ}15', \quad E_o = 90\ 000 \text{ kPa}$$

$$W_n = 21 \% \quad \rho_s = 2,65 \text{ g/cm}^3 \quad \rho = 2,00 \text{ g/cm}^3 \quad \rho_d = 1,65 \text{ g/cm}^3$$
- Pakiet II – grunty morenowe spoiste** - obejmujący całosć glin wykazanych w profilach geotechnicznych /zarówno „brązowe” gliny zlodowacenia bałtyckiego jak i stropową warstwę glin „szarych” zlodowacenia środkowopolskiego/
 - pakiet IIa - gliny piaszczyste i pylaste w stanie plastycznym ($I_L = 0,45$)

$$\phi = 14^{\circ} \quad Cu=23 \text{ kPa} \quad E_o = 16\ 000 \text{ kPa} \quad M_o = 23\ 000 \text{ kPa}$$

$$W_n = 20 \% \quad \rho_s = 2,67 \text{ g/cm}^3 \quad \rho = 2,10 \text{ g/cm}^3 \quad \rho_d = 1,75 \text{ g/cm}^3$$
 - pakiet IIb - gliny piaszczyste w stanie plastycznym na twardoplastyczny ($I_L = 0,28$)

$$\phi = 17^{\circ} \quad Cu=29 \text{ kPa} \quad E_o = 23\ 000 \text{ kPa} \quad M_o = 30\ 000 \text{ kPa}$$

$$W_n = 16 \% \quad \rho_s = 2,67 \text{ g/cm}^3 \quad \rho = 2,15 \text{ g/cm}^3 \quad \rho_d = 1,85 \text{ g/cm}^3$$

Pakiet III – grunty zastoiskowe – obejmujący całość glin pylastycznych i ilów pylastycznych

- pakiet IIIa - gliny pylaste warstwowe pytem w stanie plastycznym

$$I_L = 0,28$$

$$\phi = 13^0$$

$$Cu=15 \text{ kPa}$$

$$Wn= 24 \%$$

$$\rho_s=2,68 \text{ g/cm}^3$$

$$\rho=2,05 \text{ g/cm}^3$$

$$M_o = 24 \text{ 000 kPa}$$

$$\rho_d= 1,65 \text{ g/cm}^3$$

- pakiet IIIb - gliny pylaste warstwowe pytem w stanie plastycznym na twardoplastyczny $I_L = 0,25$

$$\phi = 09^030'$$

$$Cu=45 \text{ kPa}$$

$$Wn= 38 \%$$

$$\rho_s=2,75 \text{ g/cm}^3$$

$$\rho=1,85 \text{ g/cm}^3$$

$$M_o = 22 \text{ 000 kPa}$$

$$\rho_d= 1,34 \text{ g/cm}^3$$

3. Badany teren wykazuje względnie dużą zmienność przestrenną budowy geologicznej. Zmienność ta realizuje się głównie poprzez występowanie nieciągłości i przewarstwień piaskowystych oraz zastoiskowych osadów pylastycznych w osadach glin zwałowych. Dlatego wydaje się celowe uwzględnienie potrzeby nadzoru geologicznego w trakcie realizacji robót fundamentowych.

4. Badany teren charakteryzuje się względnie płytkim występowaniem napiętego zwierciadła wody gruntowej (około 1,3 – 1,8 m pp). Posadowienie niektórych obiektów kubaturowych oczyszczalni może wymagać odwodnienia terenu przed wykonaniem prac fundamentowych. Na terenie scharakteryzowanym przez otwory 1 i 2 wykopy fundamentowe mogą być odwodnione przy pomocy igłofiltrów sekcyjnych, zbierających wodę z warstw wodonośnych. Na pozostałym terenie można wykonać odwodnienie przy pomocy igłofiltrów lub igłostudni.

5. Ze względu na występowanie napiętego zwierciadła wody i dość płytkie występowanie nieprzepuszczalnych glin szarych, a także na bliskie sąsiedztwo istniejących obiektów, może być korzystne odcięcie warstw wodonośnych ścianką szczelną osadzoną w glinie szarej i odwodnienie

terenu budowy zamkniętego ścianką szczelną. Pompowana woda może być zrzucana do pobliskiego rowu.

6. Dla wyodrębnionych pakietów gruntu należy przyjąć podane poniżej współczynniki filtracji:

- pakiet Ia (piaski drobne)..... - $K = 1,1 \cdot 10^{-5}$ m/s.
- pakiet Ib (piaski średnie)..... - $K = 2,9 \cdot 10^{-4}$ m/s
- pakiet II (gliny piaskzyste)..... - $K = 1,1 \cdot 10^{-7}$ m/s
- pakiet IIIa (gliny pylaste)..... - $K = 1,1 \cdot 10^{-8}$ m/s
- pakiet IIIb (łyły pylaste)..... - $K = 1,1 \cdot 10^{-9}$ m/s

7. Wody gruntowe wykazują agresywność kwasowo-węglanową małą do średniej: E-C,3,m,la₂(aCO₂,pH).

8. Badane grunty wykazują średnie zagrożenie korozjne:

- rezystywność gruntu ($\Omega \cdot \text{m}$) - 20
- pH gruntu (pH): 5,5
- aktywność korozjna wg Corfielda (g) : 2
- zawartość siarkowodoru i siarczków wg analizy jakościowej:
brak H₂S
- zawartość siarczków (mg/kg) : 200 mg/kg
- zawartość chlorków (mg/kg) : 150 mg/kg

ZAŁĄCZNIK 1

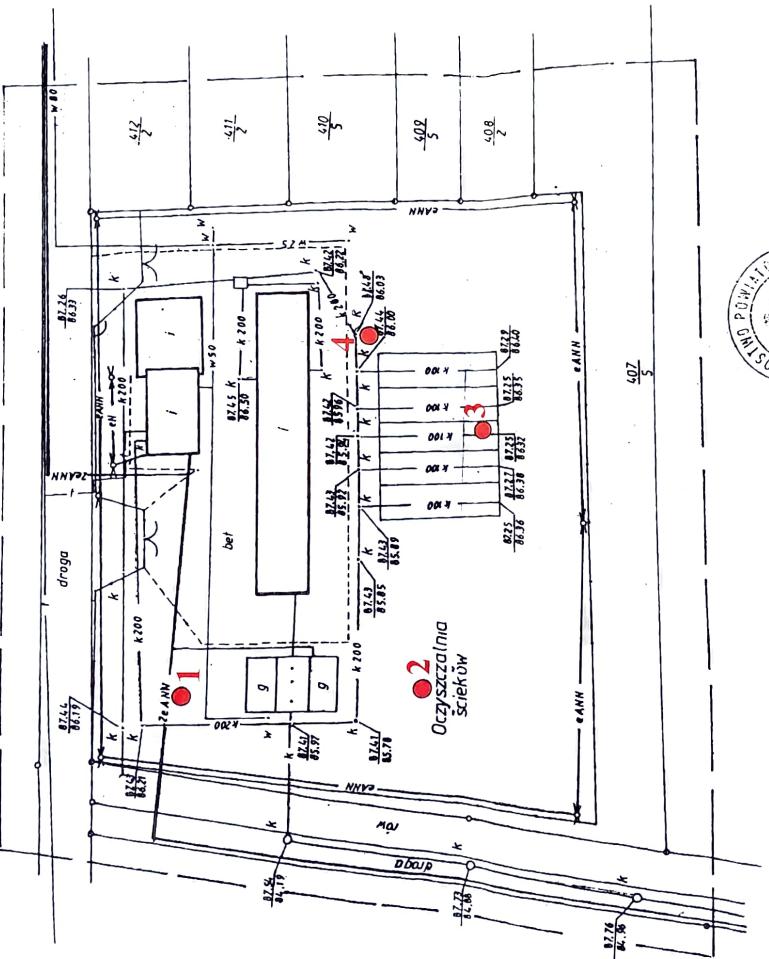
MAPA LOKALIZACJI PUNKTÓW BADAŃ

SKALA 1:500

Legenda

1○ - punkt badawczy

Mapa zasadnicza
skala 1:500
powiększono kserograficznie

Województwo : wielkopolskie

Powiat : nowotomyski

Gmina : Kušl

WIES : KUŠLIN

Sekcja : V-700-672(5a,5c,4)

Arkusz ewidencyjny : 1

Rzeczywista : 141 / 3

卷之三

D.Z : 1189/2002

KERG : 932-23/2002

KARTA DOKUMENTACYJNA OTWORU 1

Miejscowość: KUŚLIN

Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Data: 08.06.2002

Rzędna otworu:

Lp.	Przelot Warstw [m]	Głębokość pobrania próbek [m]		Rodzaj gruntu według PN-86/B-02480	Domieszki	Barwa	Wilgot- ność	Ilość waleczko- wania	Stan gruntu	Wartość	I _L	I _D	ZWG ustabil. nawiercone	Kategoria gruntu
		NU	NW											
1	0,00	0,50		Nasyp niekontrolowany	+ Pd	Szra	w		szg	-	0,35			II
2	0,90	1,00		Gлина pylasta	-	brunatnożółta	w		pl	0,30	-			III
3	1,30	1,50		Piaszek drobny	+ Pπ	szara	w/m		szg	-	0,45			III
4	1,70	2,00		Piaszek drobny	+ Ps	szara	m/nwd		szg	-	0,50			II
5	2,30	2,40		Gлина pylasta // Pył	-	brązowoszara	w		pl	0,28	-			III
6	2,50	2,60		Gлина piaszczysta	+ Ps	brunatna	w		pl	0,30				III
7	2,70	2,80		Gлина pylasta	-	brunatnoszara	w		pl	0,28				III
8	3,00	3,50		H pylasty // Pył	-	szarobrunatna	w		pl	0,25				III
9	3,80	4,00		Piaszek średni	-	szarobrazowa	nwd		szg	-	0,55			II
10	4,60	4,80	5,00	Gлина piaszczysta	+ K	szara	w		pl	0,30	-			III

KARTA DOKUMENTACYJNA OTWORU 2

Miejscowość: KUŚLIN

Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Data: 08.06.2002

Rzędna otworu:

Lp.	Przelot Warstw [m]	Głębokość pobrania probek [m]		Rodzaj gruntu według PN-86/B-02480	Domieszki	Barwa	Wilgot- ność w/m	Ilość waleczko- wani	Stan gruntu	Wartość I _L	Wartość I _D	ZWG ustabil. nawiercone	Kategoria gruntu
		NU	NW										
1	0,00	0,20		Nasyp niekontrolowany	+H, + P _T	cieemnoszara			szg	-	0,45		II
2	0,30	0,50		Piaszek drobny	+H, + P _T	szara	w		szg	-	0,50		II
3	0,80	1,00		Gлина pylasta	+ II	oliwkowo- brunatna	w/m		pl	0,27	-	1,80	III
4	1,20	1,30		Piaszek drobny	+ P _T	żółtobrunatno- szara	m/nwd		szg	-	0,50		II
5	1,40	1,50		Gлина pylasta	+ II	brazowoszara	w		pl	0,28	-		III
6	1,80	2,00		Piaszek drobny	+ P _T	szarożółta	w/m		szg	-	0,50		II
7	2,40	3,00		Gлина pylasta	-	szara	w		pl	0,28			III
8	4,00	4,10		H pylasty	+ II	szarosina	w		pl	0,26			III
9	4,20	4,50		Piaszek średni	-	szara	nwd		szg	-	0,55	✓	II

KARTA DOKUMENTACYJNA OTWORU cd. 2

Miejscowość: KUŚLIN

Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIĘKÓW

Data: 08.06.2002

Rzędna otworu:

KARTA DOKUMENTACYJNA OTWORU 3

Miejscowość: KUŚLIN

Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Data: 08.06.2002

Rzędna otworu:

KARTA DOKUMENTACYJNA OTWORU 4

Miejscowość: KUŚLIN

Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

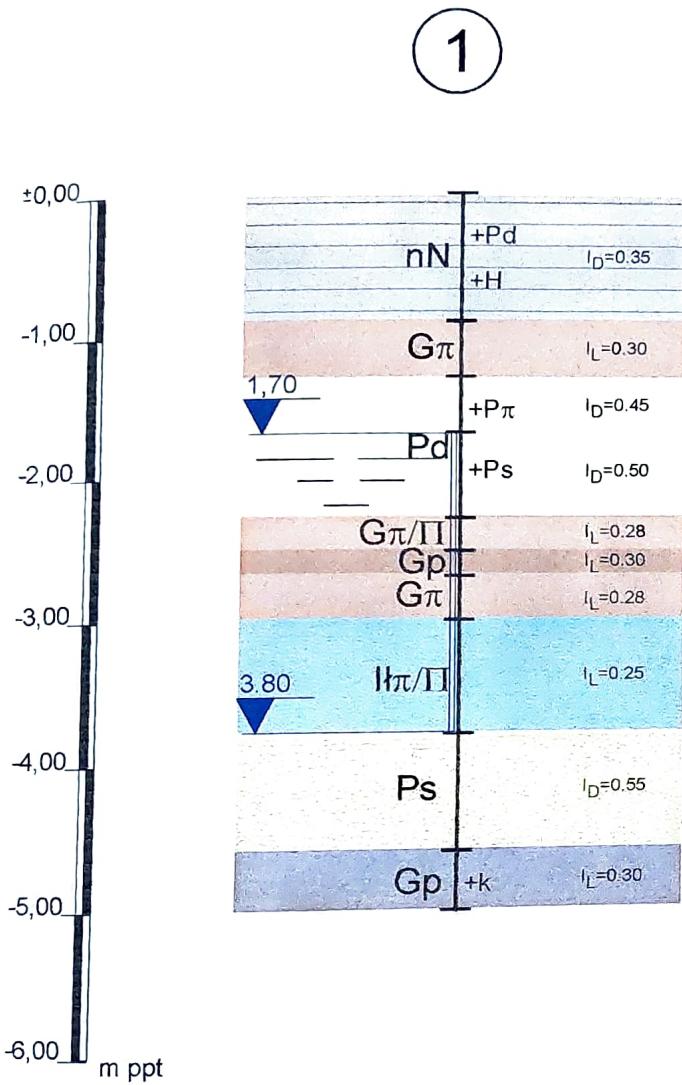
Data: 08.06.2002

Rzędna otworu:

Lp.	Przelot Warstw [m]	Głębokość pobrania Próbek [m]	Rodzaj gruntu Według PN-86/B-02480	Domieszki	Bartwa	Wilgotność waleczkowana	Stan gruntu	Wartość I _L	Wartość I _D	ZWG ustabil. nawiercone	Kategoria gruntu
	NU	NW	NNS								
1	0,00	0,20		Nasyp niekontrolowany	+ P π	ciemnoszara	w			SZG	- 0,35
2	0,30	0,50		Piaszek pylasty	+ H	szara	w			SZG	- 0,35
3	0,90	1,50		Gлина piaskowa + CaCO ₃		brazowoszara	w			pl	0,32 - 1,50
4	1,90	2,00		Piaszek średni	+ Pd	brazowoszara	nwd			SZG	- 0,45
5	2,40	2,50		Piaszek średni	+ Pd, + P π	brazowoszara	nwd			SZG	- 0,55
6	3,30	4,00		Piaszek średni	+ Pd	szara	nwd			SZG	- 0,65
7	4,90	5,00		Gлина piaskowa + K		szara	w			pl	0,30 -

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
Kuślin woj. wielkopolskie
PROFIL GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKI
skala 1:50

Legenda

Nr otworu	Rzędna otworu
Gl wiercenia	
Gl. zalegania zwierciadła wody gruntowej	5,00 1,70

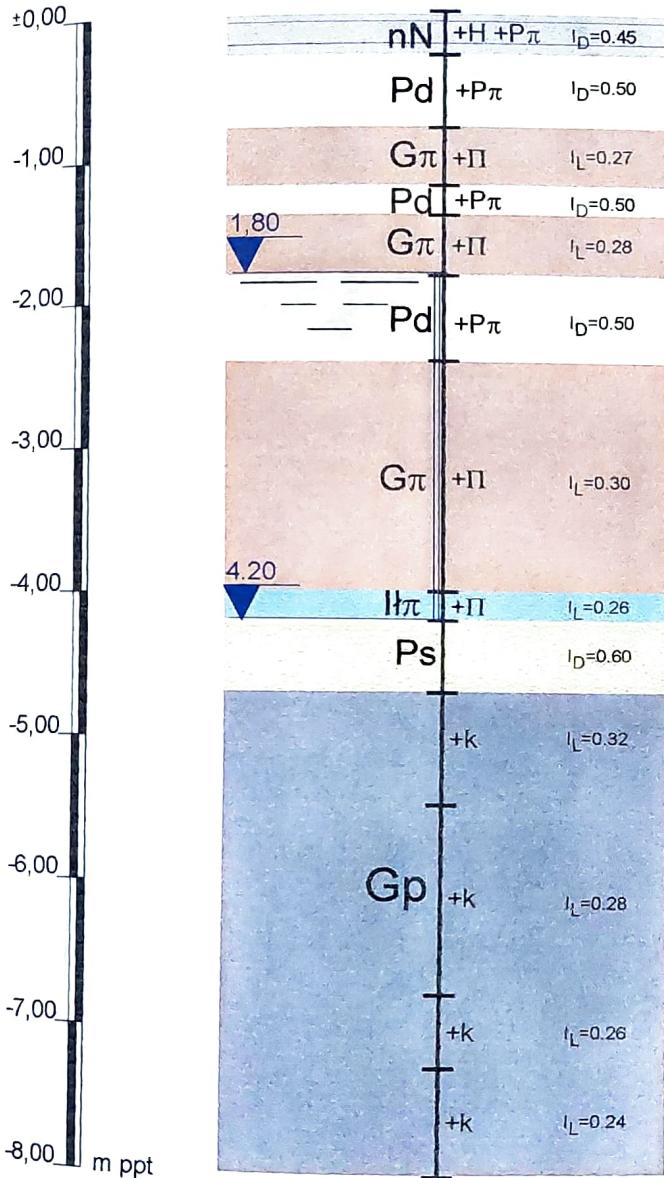
GEO - PROFIL
Dr inż. Marek Spychalski
61-606 Poznań, ul. Grochmalickiego 28/2

Temat:
OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
Kuślin
woj.wielkopolskie

Dokumentacja i wykonanie: dr inż. Marek Spychalski	PROFIL GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKI skala 1:50
Data: czerwiec 2002 r	

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
Kuślin woj. wielkopolskie
PROFIL GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKI
skala 1:50

(2)

Legenda

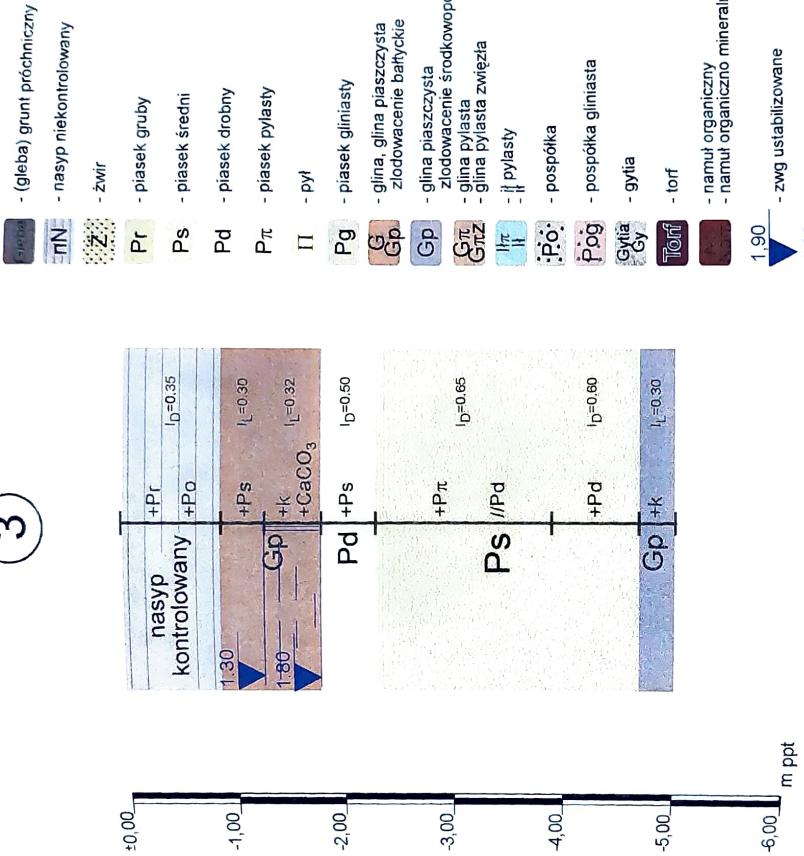
	- (gleba) grunt próchniczny
	- nasyp niekontrolowany
	- żwir
	- piasek gruby
	- piasek średni
	- piasek drobny
	- piasek pylasty
	- pył
	- piasek gliniasty
	- glina, glina piaszczysta zlodowacenie bałtyckie
	- glina piaszczysta zlodowacenie środkowopolskie
	- glina pylasta - glina pylasta zwięzła
	- il pylasty
	- il
	- pospolka
	- pospolka gliniasta
	- gytia
	- torf
	- namuł organiczny
	- namuł organiczno mineralny
	1,90 - zwg ustabilizowane
	1,30 - zwg nawiercone
	2,10 - osączanie

GEO - PROFIL	
Dr inż. Marek Spychalski 61-606 Poznań, ul. Grochmalickiego 28/2	
Temat: OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW Kuślin woj.wielkopolskie	
Nr otworu Gl. wiercenia	Rzędna otworu Gl. zalegania zwierciadła wody gruntowej
2 8,00 1,80	
Dokumentacja i wykonanie: dr inż. Marek Spychalski	
PROFIL GEOLOGICZNO-INŻYNIERSKI skala 1:50	
Data: czerwiec 2002 r.	

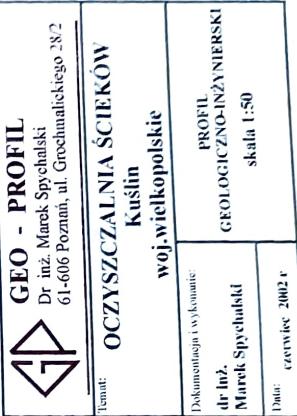
**Oczyszczalnia ścieków
Kuślin woj. wielkopolskie
PROFIL GEOLOGICZNO-INŻYNIERIALNY
skala 1:50**

3

Legenda

<i>lilacina</i>	<i>Brachypodium sylvaticum</i>
<i>Caeruleo</i>	<i>Glaziovia glaziovii</i>

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

Kuślin woj. wielkopolskie

PROFIL GEOLICZNO-INŻYNIERSKI

skala 1:50

Legenda

4

- (gleba) grunt próżniasty
- hn - nasyp niekontrolowany
- Z - żwir

- Pr - piasek gruby
- Ps - piasek średni
- Pd - piasek drobny

- Pπ - piasek płyasty
- Π - pył

- Pg - piasek glinasty
- Gp - glina, glinia piaszczysta

- Gp - glina piaszczysta
- Gpz - glina piaszczysta bałtyckie

- Gpz - glina piaszczysta śródwołoskie
- Gpz - glina piaszczysta zięwnia

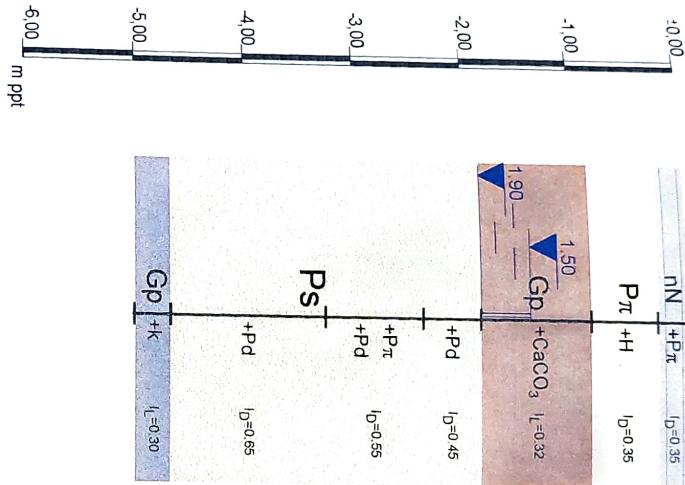
- Pg - pyłasty
- Pg - pospółka

- Pg - gytia
- Torf - torf

- namul organiczny
- namul organiczno mineralny

- 1,90 - zwg ustabilizowane
- 1,30 - zwg nawiercone

- 2,10 - osiączanie

6,00 m ppt

5,00

4,00

3,00

2,00

1,00

0,00

- osiączanie

GEO - PROFIL	
dr inż. Marek Spychałski	Dr inż. Marek Spychałski
<u>6-606 Poznań, ul. Grochowskiego 28/2</u>	
<u>www.gEO-profil.pl</u>	
<u>info@gEO-profil.pl</u>	

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW	
4	- woj.wielkopolskie
Dokumentacja wykonanie: dr inż. Marek Spychałski	PROFIL GEOLICZNO-INŻYNIERSKI
Dział: czynny od 2002 r.	skala 1:50